

КОГНІТИВНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ МЕТОД УПРАВЛІННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

Ніценко О.М., гр. МЕ-20м

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Носач Л.Л.**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Зовнішньоекономічна діяльність є складним процесом не лише з точки зору кількості аспектів, котрі необхідно враховувати при управлінні нею, а й з точки зору наявності великої кількості випадкових та неконтрольованих чинників, які впливають на її розвиток. Оскільки керувати ними неможливо, виникає потреба у вивченні й передбаченні їх майбутнього впливу з метою уникнення можливих збитків. Однак без застосування спеціальних методик та комп'ютерних технологій великі обсяги інформації надзвичайно важко впорядкувати та опрацювати, а тим більш, використовувати при прийнятті управлінського рішення.

Основою вирішення проблемних ситуацій є когнітивне моделювання, суть якого полягає в послідовній причинно-наслідковій структуризації інформації. Це дозволяє досліджувати проблеми, які описуються не чіткими чинниками й взаємозв'язками, враховувати зміни зовнішнього середовища, проводити планування з урахуванням наявних можливостей та ресурсів, моделювати інформаційні впливи, використовувати об'єктивно сформовані тенденції розвитку ситуації в своїх інтересах. Когнітивне моделювання розпочинається з розробки когнітивної карти об'єкту. Когнітивна карта – це структурна схема причинно-наслідкових зв'язків в системі, що досліджується.

Серед сучасних інформаційних технологій у сфері когнітивного моделювання доцільно виділити такі: «Аналітик», «Ігла», «Канва». Найбільш зручною та доступною є система когнітивного моделювання «Канва». Даний програмний продукт може бути використаний для концептуального аналізу і моделювання різноманітних складних ситуацій, розробки стратегій управління та механізмів їх реалізації, розробки програмних документів стратегічного розвитку країни, регіону, підприємства, а також як інструментарій для безперервного моніторингу стану ситуації, розробки і перевірки гіпотез механізмів розвитку і механізмів управління ситуацією.

У сучасних умовах розвитку міжнародних відносин когнітивне моделювання є досить ефективним способом аналізу, що дозволяє ефективно управляти зовнішньоекономічною діяльністю як підприємства, так і країни в цілому.